

Jazzharmonik

I jazz-sammenhæng vil akkorder ofte blive analyseret ud fra en funktionsharmonisk sammenhæng, hvor vi ser på akkordernes *funktion* i forhold til tonearten: Tonika, subdominant, bidominant mm.

Især er dominantforbindelser centrale (dvs bi-dominanter).

Samtidig overskrider harmonierne også grænsen for traditionel funktionsharmonisk analyse, og vi supplerer derfor ofte med en *trin-analyse*. Her beskrives akkorden ud fra dens trin i en durskala. Hvis vi er i G-dur vil de diatoniske akkorder beskrives som:

Alle akkorder kan beskrives ud fra en trin-analyse.

II-V-forbindelser

Forbindelsen IIm7-V7 og IIm7-V7-I er meget brugt ikke kun i den toneart vi befinder os i. Vi dropper ofte m'et og kalder det blot en II-V eller en II-V-I forbindelse.

I en II-V forbindelse bliver II'eren opfattet som et forudhold til V'eren idet den minder meget om en Vsus-V-forbindelse (hvilke toner er forskellige?):

Ofte ser vi en række af II-V-forbindelser hvor V'eren fungerer som dominant til næste akkord evt til næste II-V-forbindelses V'er!

Eks: Nedenfor ses II-V-forbindelserne markeret. Vi markerer med en pil hvilken akkord V'eren er dominant til.

G6 Hm7 E7   Am7 D7 G6
 IIm7 V7 IIm7 V7
 ↘ ↘

G6 Hm7 E7   Em7 A7   Am7 D7 G6
 IIm7 V7 IIm7 V7 IIm7 V7
 ↘ ↘ ↘

Opg 1: Marker alle II-V-forbindelser og marker også hvor V'eren leder hen til hvis vi kan se det (Hvis vi kun ser efter II-V-forbindelser er tonearten uden betydning):

- 1) Cm7 F7 Bbmaj7 Bbm7 Eb7 D7
- 2) Dm7 Gm7 C7 Cm7 F7 Fm7 Bb7
- 3) D6 F#m7 Em7 A7(b9) F#m7 H7 Em7 ....

Tritonus substitution

En meget kraftfuld effekt til at presse det tonale system som man gør i jazz'en efter 2. verdenskrig er tritonussubstitution hvor en dominantakkord udskiftes med en dominantakkord i tritonusafstand, da de - hvis de er tilstrækkeligt højtbyggede minder meget om hinanden:

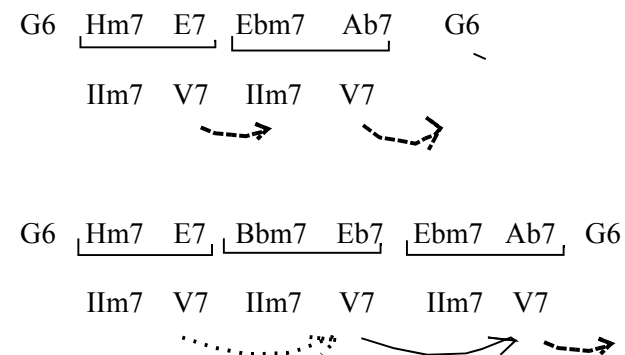

Bemærk at kun tonen *d* i D7(b9) ikke er i Ab7(b9) - tonen *fis* er i Ab-akkorden noteret som *ges*. Den lave *9*'er i Ab-akkorden har vi for nemheds skyld noteret som et *a*.

Vi kan opfatte Ab7(b9) som en avanceret udgave af D7(b9). Den kan altså fungere som (tritonus-)dominant til en G-akkord ... men

den kan også fungere som en almindelig dominant til en Db-akkord!

Eks: Nedenfor ses II-V-forbindelserne markeret. Vi markerer med en pil hvilken akkord V'eren er dominant til. Tritonus-dominantforbindelser markeres med en stiblet pil:

Opg 2: Angiv II-V-forbindelser på følgende akkordforbindelser. Marker hvor dominanten peger hen af - tritonusdominanter markeres med stiblet pil:

- 1) Cm7 F7 Em7 A7 Am7 D7 Gmaj7
- 2) Gmaj7 Am7 D7 Am7 D7 Abm7 Db7 C7
- 3) Fmaj7 F#dim Gm7 C7 Cm7 F7 Bbm7 Gm7(b5) F6

It Dont Mean A Thing

Swing

1 Fm Fm/E 2 Fm/E $\flat$ B $\flat$ /D 3 D $\flat$ 7 C7 4 Fm

It dont mean a thing if it ain't got that swing

5 B $\flat$ 7 6 Hdim 7 A $\flat$ /C 8 C+7

du - a du - a du - a du - a du - a du - a du - a du - a It

9 Fm Fm/E 10 Fm/E $\flat$ B $\flat$ /D 11 D $\flat$ 7 C7 12 Fm

don't mean a thing all you gotta do is sing

13 B $\flat$ 7 14 Hdim 15 A $\flat$ /C 16 A $\flat$

du - a du - a du - a du - a du - a du - a du - a It

17 E $\flat$ m7 18 A $\flat$ 7 19 D $\flat$ maj7 20

makes no diff' - rence if it's sweet or hot Just

21 Fm7 22 B $\flat$ 7 23 E $\flat$ 7 24 C7

give that rhy - thm ev' - ry thing you got Oh, it

25 Fm Fm/E 26 Fm/E $\flat$ B $\flat$ /D 27 D $\flat$ 7 C7 28 Fm

don't mean a thing if it ain't got that swing

29 B $\flat$ 7 30 Hdim 31 A $\flat$ /C 32 C+7

du - a du - a du - a du - a du - a du - a du - a

You Are Too Beautiful

Dm⁷ G⁷ Em⁷ A^{7(b9)} Dm⁷ G^{7(b9)} Cmaj⁷ Em⁷ E^{b7}

you are too beau-ti-ful, my dear to be true and I am a fool for beau-ty

Dm⁷ Fm⁷ B^{b7} Am⁷ D⁷ Dm⁷ G⁷ Em⁷ A^{7(b9)}

fooled by a feel-ing that be-cause I had found you I could have bound you too

Dm⁷ G⁷ Em⁷ A^{7(b9)} Dm⁷ G^{7(b9)} Cmaj⁷ Em⁷ E^{b7}

You are too beau-ti-ful for one man a-lone, for one luck-y fool to be with,

Dm⁷ Fm⁷ B^{b7} Am⁷ D⁷ Dm⁷ G⁷ C⁶

when there are oth-er men with eyes of their own to see with

Fmaj⁷ F^{#dim} C A⁷ Dm⁷ G⁷ Cmaj⁷

love does not stand shar- ing not if one cares

Bm^{7(b5)} E^{7(b9)} Am Am(maj⁷) Am⁷ D⁷ Dm⁷ G⁷

have you been com- par- ing my ev- ry kiss with theirs?

Dm⁷ G⁷ Em⁷ A^{7(b9)} Dm⁷ G^{7(b9)} Cmaj⁷

If on the oth-er hand I'm faith- ful to you it's not through a sense of du- ty

Dm⁷ Fm⁷ B^{b7} Am⁷ D⁷ Dm⁷ G⁷ C⁶

You are too beau-ti-ful and I am a fool for beau- ty